

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ І МЕХАНІЗМИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

У статті досліджується системна взаємодія інноваційних, інституційних та ринкових факторів в процесі становлення оптимальної структури економіки. Розглянуто теоретичні положення представників різних наукових шкіл економічної теорії – М. Д. Кондратьєва, С. С. Кузнеця, Д.С.Норта та проаналізовано можливості їх використання в інноваційній моделі структурних зрушень.

Ключові слова: *інноваційна модель, структура економіки, структурні зміни, конкурентні переваги, фінансове забезпечення, макроекономічне регулювання.*

Розвиток національної економіки останніми рокам відбувається в умовах загострення кризи експортно-орієнтованої моделі розвитку, яка спонукає пристосуватись слабо диверсифікованим, низько технологічним виробництвом до потреб світового ринку за рахунок поточних конкурентних переваг та існуючих можливостей. Між тим світова практика свідчить, що економічне зростання розвинутих країн забезпечується за рахунок використання інновацій, глибоких структурних змін, здатних забезпечити раціональне використання ресурсів, впливати на розташування елементів, пропорції і кількісні характеристики економічної системи. Надмірна прив'язка до кон'юнктури світового ринку, незадовільний стан внутрішнього ринку звужують можливості оптимізації структури виробництва, всебічного використання інтелектуального і технологічного потенціалу країни.

Необхідність модернізації структури економіки на засадах підвищення частки виробництва технологічної та високотехнологічної продукції із високою питомою вагою доданої вартості визнається більшістю провідних учених України [1, 2, 3, 4, 5]. В працях цих та інших учених набули подальшого розвитку ключові положення щодо впливу інноваційної діяльності на конкурентоспроможність національної економіки, вирішення завдань політики структурних зрушень. В значній мірі вони базуються на теоретичних уявленнях зарубіжних учених [6–9], в роботах яких розкрити сутність і механізми структурних зрушень, обопільний зв'язок між технологічними укладами, рівнем інноваційності економіки і структурою промислового виробництва.

В основі методології пізнання інноваційної моделі структурних зрушень закладений підхід до виявлення можливостей розгортання і розвитку інноваційної діяльності в межах певної структури та динаміки економічної системи. Якщо модель інноваційного розвитку заснована на знаннях, нововведеннях, то структура економіки відображає готовність до їх практичної реалізації в межах відповідного фінансового забезпечення. Концептуально інноваційна модель визначає структурні пріоритети, стратегії і інструменти, використання яких спрямовані на забезпечення науково-технічного, економічного і соціального прогресу [11, с. 76].

Поняття "структурні зрушення" відображає зміну рівнів рівноваги економічної системи. Спираючись на вчення М.Д. Кондратьєва [10, с. 217], дослідники теорії структурних змін намагаються визначити понятійний апарат, розмежувати механізм реалізації структурних змін, дати характеристику їх масштабів, наслідків, виявити причини і рушійні сили цього процесу [11, с. 20; 5, с.77–02; 6, с. 289–294]. Згідно вчення дослідника "довгих хвиль" М.Д. Кондратьєва, порушення структурної рівноваги має циклічну природу і відповідає трьом рівням, у кожному з яких відбуваються зміни структури економіки.

Так, рівень рівноваги першого порядку відповідає короткостроковому періоду, в якому зберігається досягнутий рівень ринкових цін між попитом і пропозицією, співвідношення ринкових цін, їх досягнутий рівень. У цьому періоді фінансове забезпечення не зазнає суттєвих змін у джерелах та розмірах фінансування. Рівень рівноваги другого порядку передбачає зміни у розмірі виробництва, але не в самому наявному запасі капітальних благ. У цьому періоді відбуваються зміни у співвідношенні попиту і пропозиції на новому рівні та у співвідношенні цін при незмінному обсязі виробничих сил. Це вимагає використання заходів фінансового стимулювання попиту, розширення можливостей користувачів інноваційних продуктів, що буде позитивно впливати на пропозицію, активізувати інноваційну діяльність.

У тривалому, третьому періоді встановлюється нове співвідношення між попитом і пропозицією, ринковими цінами та розмірами виробництва. Формується новий розподіл запасу капітальних благ, що потребує для встановлення чи порушення рівноваги третього періоду як диверсифікації джерел фінансування, так і зміщення питомої ваги фінансових ресурсів на інвестування нових виробничих пропорцій, зміни структури

виробничих ресурсів. Інвестиції виступають ключовим фактором довгих циклічних коливань економіки, сприяючи чи гальмуючи її розвиток [12]. При цьому найбільш радикальні зміни структури економіки відбуваються при порушенні рівноваги – "третього порядку" – під впливом науково-технічного прогресу, прискорення інноваційних процесів, інтенсивного поширення інновацій в економіці. З урахуванням ролі інновацій в структурних зрушеннях це означає, що зміни у межах усього господарського комплексу відбуваються лише з початком реального нагромадження капіталу шляхом впливу на внутрішні ендогенні пропорції суспільного виробництва, ефективність і конкурентоспроможність.

Дещо по-іншому вбачає існування циклічної складової у динаміці виробництва і цін Нобелівський лауреат С. С. Кузнець, який виявив неоднакову частку нагромаджень у національному продукті та зростання національного доходу в довгостроковому періоді [7, с.104–123]. В класичній моделі сучасної теорії економічної рівноваги (модель Ерроу-Добре) поєднуються теорії розміщення капіталу та поведінки суб'єктів господарювання за умов невизначеності [12, с.649]. Д. С. Норт на основі аналітичного апарату нової інституційної теорії здійснив дослідження структури економічних систем, економічної ролі нових технологій і довгострокових структурних змін в економіці західних країн [10, с.659]. Результатом таких структурних змін, за оцінкою С. Кузнеця, є створення передумов для економічного зростання, які розпочавшись, надалі формують, стримують або підтримують економічний розвиток країни [7, с.125].

Ці зміни позначаються на секторіальній структурі економіки, принципово змінюючи структуру товарного виробництва, або лишаючи її без змін в разі недостатніх обсягів фінансування. Ефективність структурних зрушень можна визначити шляхом співставлення вартісного відображення економічного ефекту від здійснення змін структури економіки і величини витрат, що є необхідними для переміщення виробничих ресурсів відповідно до змін у структурі суспільних потреб. Позитивний результат досягається у разі встановлення впливу структурних змін на прискорення темпів зростання економіки, а негативний структурний ефект знаходить свій прояв у зменшенні сукупного виробництва.

Під кутом зору положень теорії структурних змін прогнозуємо динаміку виробництва й розподілу ВВП України за три останні роки (табл. 1)

Таблиця 1

Динаміка виробництва й розподілу валового внутрішнього продукту України, у фактичних цінах

Показник	2010		2011		2012		2012/2010
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	%
Всього по Україні	484220	100	842055	100	1271286	100	262,5
Проміжне споживання	280030	57,8	496942	59,0	733619	57,7	262,0
ВВП	204190	42,2	345113	41,0	537667	42,3	263,3
Промисловість	224045	100	389547	100	559329	100	249,6
Проміжне споживання	168736	75,3	300482	77,1	422219	75,5	262,1
ВДВ	55337	24,7	89065	22,9	137110	24,5	247,8

Джерело: [14]

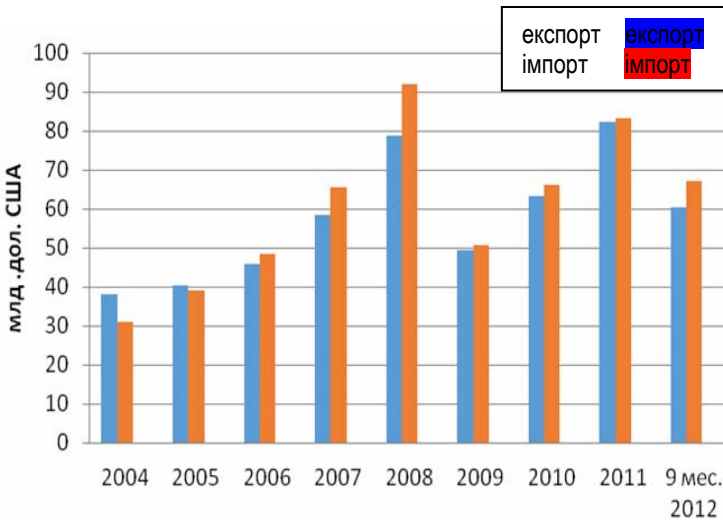
Наведені дані свідчать про витратний варіант розвитку національної економіки, коли ВВП зростає пропорційно випуску і проміжному споживанню, а в промисловості темпи зростання ВДВ майже дорівнюють зростанню обсягів випуску і навіть є меншими, ніж проміжне споживання.

Стає все більш очевидним про необхідність прийняття реальних заходів, спрямованих на інноваційну модель економічного розвитку, яка сприяє підвищенню частки доданої вартості у вартісній структурі товарів і послуг, модернізації економіки, відновленню позицій України на внутрішньому і світовому ринках технологічної і високотехнологічної продукції. Ключовою проблемою фінансування інноваційної моделі структурних зрушень повинна бути зміна співвідношення між нагромадженням і споживанням на користь нагромадження. З урахуванням соціальної напруженості у суспільстві ці зміни повинні відбуватися таким чином, щоб не погіршувалось матеріальне становище населення, не знижувався рівень доходів та соціальних виплат. Це може відбуватися лише за умов зростання ВВП на душу населення, послідовного втілення політики неоіндустріалізації промисловості та інших галузей національної економіки.

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2014. – №1 (28)

Особливість розвитку промислового виробництва, як і економіки в цілому, полягає в тому, що в соціально-економічних відносинах відбуваються радикальні інституціональні зміни. Вони стосуються відносин власності, організаційно-правових форм господарювання, способів і методів державного управління промисловості, норм і правил економічної поведінки суб'єктів підприємницької діяльності в ринковому середовищі [5, с. 364].

Якщо розглядати структурну матрицю промислового потенціалу, слід визначити її залежність від технологічних складових та від пропорцій зовнішньоекономічних зв'язків промисловості. Політика реформування економіки України, на відміну від ряду країн Центральної та Східної Європи, де відбувається різке посилення інноваційної діяльності, характеризуються неоднозначністю результатів, про що свідчить динаміка обсягів експорту-імпорту товарів і послуг (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка обсягів експорту-імпорту товарів і послуг за 2004–2012 рр.

Джерело: [15]

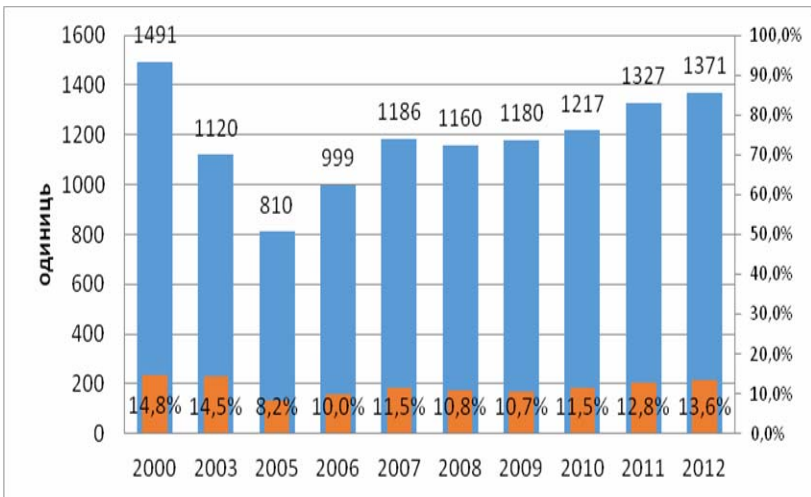
Примітка: Приріст (зменшення) обсягів торгівлі товарами і послугами до попереднього періоду. %

експорт	-39,0	+6,3	-13,7	+27,2	-34,9	-37,4	+28,1	+30,1	-1,4
імпорт	-26,9	-25,8	+24,8	+34,5	-40,3	-45,0	+30,8	-34,2	-5,2

Наведені дані показують, що до 2008 р. обсяги експорту і імпорту мали тенденцію до зростання і складали імпорт – 78,7%, експорт – 92,0%. Але суттєво питома вага товарів у загальному обсязі не змінилися і складала у 2012 р. – 83,6% експорт та 92,6% імпорт.

Висока частка імпорту не лише посилює залежність національної економіки від зовнішнього фактору, але й гальмує її інноваційний розвиток. У структурі імпорту переважають не технології та високотехнологічні товари, а енергетичні матеріали; нафта та продукти її переробки, тобто гіпертрофована орієнтація на зовнішній ринок відбувається на фоні задоволення потреб внутрішнього ринку за рахунок імпорту.

Задекларований перехід вітчизняного виробництва на інноваційний шлях розвитку не супроводжується інноваційною активністю промислових підприємств а темпи її зростання низькими. Кількість підприємств, що впроваджували інновації, та питому вагу їх у загальній кількості промислових підприємств за період 2000–2012 рр. подано на рис. 2.

Рис. 2. Динаміка інноваційної активності промислових підприємств за період 2000–2012 рр. [8]

Наведені дані свідчать, що за період 2000–2012 рр. кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації, зменшилась з 1491 од. у 2000 р. до 1371 од. у 2012 р, тобто на 8%. Водночас питома вага підп-

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2014. – №1 (28)

риємств, що впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств зменшилась з 14,8% у 2000 р. до 13,6% у 2012 році, тобто на 8,1% від загальної кількості, в той час в США, Японії, Німеччині і Франції їх частка складає 70–80%.

Незважаючи на скорочення кількості підприємств, що займалися інноваціями у розрізі окремих новітніх процесів вона зростає. Це свідчить про те, що менша чисельність промислових підприємств, більш активно займалися впровадженням інновацій і урізноманітнювала їх склад. У 2012 році в Україні майже кожне четверте підприємство реалізувало продукцію, що була новою для ринку. Обсяг такої продукції склав 14,5 млрд. грн. більш, ніж половину якої (52,4%) 105 підприємств поставили на експорт. Слід зазначити, що більшість підприємств (85,7%) реалізували продукцію, яка була новою виключно для підприємства. Її обсяг склав 21,7 млрд. грн., 26,6% якої 260 підприємств реалізували за межі України.

Обсяг інноваційних витрат промислових підприємств на дослідження і розробки зріс з 986,5 млн. грн. у 2007 році до 1196,3 млн. грн. у 2012 році, тобто на 21,3%. Обсяг інноваційних витрат промислових підприємств на придбання інших зовнішніх знань зменшився з 328,4 млн. грн. у 2007 році до 47,0 млн. грн. у 2012 році. Обсяг інноваційних витрат промислових підприємств на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення збільшився з 7471,1 млн. грн. у 2007 році до 8051,8 млн. грн. у 2012 році, тобто на 7,8%. Інші витрати збільшились з 2064,9 млн. грн. у 2007 році до 2185,5 млн. грн. у 2012 році, тобто на 5,8% [8; 10] (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка обсягу інноваційних витрат промислових підприємств за напрямками за період 2007–2012 рр., млн. грн.

Показник	2007р.	2008р.	2009р.	2010р.	2011р.	2012р.
Загальна сума витрат	10850,9	11994,2	7949,9	8045,5	14332,9	11480,6
За напрямками: дослідження і розробки	986,5	1243,6	846,7	996,4	1079,9	1196,3
внутрішні НДР	793,6	958,8	633,3	818,5	833,3	965,2
зовнішні НДР	192,9	284,8	213,4	177,9	246,6	231,1
придбання інших зовнішніх знань	328,4	421,8	115,9	141,6	324,7	47,0
придбання машин, обладнання та програмного забезпечення	7471,1	7664,8	4974,7	5051,7	10489,1	8051,8
Інші витрати	2064,9	2664,0	2012,6	1855,8	2440,2	2185,5

Дані табл. 2 показують, що за період з 2010 до 2012 рр. загальна сума витрат на інноваційну діяльність постійно зростала до 2011 р. Але в 2012 р. спостерігається значне скорочення витрат з усіх джерел фінансування за винятком обсягів фінансування за рахунок іноземних інвесторів, які зросли в 18 разів. Це є свідченням того, що на інноваційну політику будь-якої країни суттєвий вплив здатний справляти рух транснаціонального капіталу – головної структурної характеристики світової економіки. Фінансові можливості ТНК активізують надходження прямих іноземних інвестицій в економіку інших країн, здатні істотно розширити можливості фінансового забезпечення інноваційної діяльності. Але в разі несприйняття економікою менш розвиненої країни інтелектуальних інвестицій виникає загроза посилення залежності національної економіки від ТНК, втрата конкурентних позицій у глобалізаційному просторі, консервація застарілої структури економіки.

В інноваційних системах високо розвинутих країн постійно зароджуються і комерціалізуються кластери радикальних нововведень, продукція яких освоюється в швидкозростаючих сегментах ринку. Успішне функціонування таких систем потребує пріоритетної державної політики в стимулюванні фінансування інноваційної діяльності; розвинутої системи науки й освіти; конкурентоспроможного підприємницького сектору; інтеграції глобальну інноваційну сферу на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій [13, с. 103].

Вплив інновацій на структурні зрушення формується як результат дії факторів часу, невизначеності, ризику, ліквідності, тож цілком зрозуміло, що потреби у фінансуванні інноваційної діяльності, методи і форми фінансування структурних зрушень є неоднаковими. В цих умовах чільне місце у фінансовому забезпеченні належить обґрунтуванню рішень щодо визначення джерел фінансових ресурсів, формування необхідних їх обсягів, диверсифікації та оптимізації їх використання.

Фінансове забезпечення інноваційної моделі структурних зрушень можна визначити як сукупність економічних відносин, що виникають з приводу формування та використання фінансових ресурсів, можливості їх нагромадження і відтворення з метою досягнення параметрів регулятивного потенціалу структури економіки, впливу змін у цій структурі на стимулювання економічного зростання.

Узагальнення вітчизняної та світової практики фінансування інноваційної моделі структурних зрушень дозволяє виявити заходи щодо забез-

печення економіки необхідними інвестиційними ресурсами. До них відносяться такі заходи як пряме державне фінансування окремих проектів, стимулюючи заходи впливу на формування і використання інвестиційних ресурсів суб'єктами господарювання як бази для здійснення радикальних технологічних інвестицій та інші регулятивні заходи держави.

При цьому важливо залучити більш широкий набір інструментів регулювання фінансового забезпечення, які забезпечують структурні зрушення на основі активізації інноваційного розвитку. Дотепер такі методи фінансового регулювання як податкові відрахування, амортизація та субсидювання не справляють необхідного впливу на економічний розвиток і мають виключно супровідний характер. Єдиним методом впливу є кредитування, тобто монетарний метод, який впливає через норму емісії, величину банківських резервів та відсоткової ставки НБУ.

Але залучення фінансових ресурсів підприємницького сектору обмежене недоступністю кредитних ресурсів, намаганням представників бізнесу, найближчого до влади, вибудовувати політику конкурентних переваг за рахунок отримання відповідних пільг та преференцій, тінізації частини операцій, що консервує неефективну структуру вітчизняної економіки, зумовлює неузгодженість дій різних гілок влади щодо її оптимізації.

Неприпустимим є рівень фінансування науки. Ці кошти не можуть забезпечити пріоритетні напрями НДДКР, обсяг фінансування недостатній навіть для завершення досліджень, випробування дослідних зразків. А у світлі подій громадського протистояння в суспільстві обсяг бюджетних коштів реально може бути значно меншим.

Крім того, комерціалізація інновацій відбувається лише за умов критичної маси суб'єктів підприємницької діяльності, здатних формувати попит на технічні інновації та платоспроможності населення, його готовності купувати інноваційні продукти. У поєднанні з прогнозним аналізом світових тенденцій науково-технічного розвитку це дозволить визначити стратегічні орієнтири підвищення конкурентоспроможності економіки на вітчизняному і світовому рівнях, реалізувати національні економічні інтереси.

Отже, використання в дослідженні положень теорії М. Д. Кондратьєва щодо зміни рівнів рівноваги економічної системи, теорії економічного зростання С.С. Кузнеця, представників неоінституціональної теорії дозволяє зробити припущення, що не існує універсальних інструментів впливу на формування і реалізацію інноваційної моделі структурних зрушень. Інноваційний розвиток здатний як забезпечити позитивний перерозподіл ре-

сурсів в національній економіці, так і викликати негативні явища (галузеві диспропорції, деформації міжгалузевих зв'язків, монополізацію ринку нововведень і виробництва високотехнологічної продукції та ін.), що порушують стійкість взаємозв'язків між елементами економічної системи.

Реальні кроки до переходу на інвестиційну модель структурних зрушень повинні базуватися на врахуванні положень як теорії економічної динаміки, так і сучасних теорій, що пояснюють циклічність економічного розвитку, вплив інституціональних змін на формування оптимальної структури національної економіки. Фінансове забезпечення формування і розвитку інноваційної моделі структурних зрушень повинно охоплювати елементи загальної макроекономічної політики щодо створення умов для концентрації ресурсів державного бюджету на провідних напрямках науково-технічного оновлення виробництва, випуску конкурентоспроможної наукоємної продукції; створення сприятливого інвестиційного середовища і спеціальних стимулів для інвестування інноваційних технологічних змін.

Література:

1. Ринкова трансформація економіки України : проблеми регулювання : монографія (за ред. В. Ф. Беседіна, А. С. Музиченко. – К.: Вид. НДСІ, 2005. – 551 с.
2. Савченко К. В. Аналіз технологічної структури економіки України в контексті забезпечення економічної безпеки держави / К. В. Савченко // Механізм регулювання економіки. – 2011. – №4, т. 1. – С. 171–178.
3. Горбулин В. Украине нужна новая промышленная политика, которая бы отвечала национальным интересам / В. Горбулин // Зеркало недели. – 2011. – №1.(780). – 15–25 января.
4. Амоша О.І. Концептуальні орієнтири промислової політики України (на середньострокову перспективу) / О. І. Амоша, В. П. Вишневіська, Л.О.Збаразька // Економічна промисловість. 2009. – №4(43). – С. 3–21.
5. Шинкоренко О. В. Структурні зміни в економіці України : порівняння із загальносвітовими тенденціями / Т. П. Шинкоренко // Економіка і прогнозування. – 2012. – №1. С. 77–92.
6. Коломийцева О.В. Вплив світових тенденцій на формування структурних зрушень в економіці країни / О.В.Коломийцева // Вісник Хмельницького національного університету. – Сер. : Економічні науки. – 2010. №1, т. 2. – С. 289–294.
7. Кузнец С. Современный экономический рост: результаты исследований и размышлений. Нобелевская лекция / С. Кузнец // Нобелевские лауреаты по экономике: Взгляд из России; под. ред. Ю. В. Яковца. – СПб.: Гуманистика, 2003. – С. 104–123.
8. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / Норт Д., пер. з англ. І Дзюби. – К.: Основи, 2000. – 198 с.

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2014. – №1 (28)

9. Шумпетер Й. А. История экономического анализа: в 3-х т. / Перевод с англ. Под. ред. В. С. Автономова. – СПб.: Экономическая школа, 2007. – Т.1. – 678 с.

10. Кондратьев Н. Д. Проблемы экономической динамики / Н. Д. Кондратьев. – М.: Экономика, 1989. – 526с.

11. Мингалева Ж. А. Структурные преобразования в экономике: Теория и методология: [монография] / Ж. А. Мингалева. – Екатеринбург: Институт экономики УрОРАН, 2011. – 348 с.

12. Кондратьев Н. Д. Большие циклы конъюнктуры и теории предвидения. Избранные труды [Электронный ресурс], Кондратьев Н., Яковец Ю., Абалкин Л. – Режим доступа: [http://www.gumer.info/bibliotek_Buks\[Econom\]Kond/index.php](http://www.gumer.info/bibliotek_Buks[Econom]Kond/index.php).

13. Сизоненко В. О. Глобалізаційний контекст інноваційної компоненти конкурентоспроможного розвитку України / В.О.Сизоненко// Теоретичні та прикладні питання економіки: 36. наук. пр. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – Вип. 15. – С.100–106.

References:

1. Rynkova transformatsiya ekonomiky Ukrainy : problemy rehulyuvannya : monohrafiya (za red. V. F. Besedina, A. S. Muzychenko. – K.: Vyd. NDSI,2005. – 551 s.

2. Savchenko K. V. Analiz tekhnolohichnoyi struktury ekonomiky Ukrainy v konteksti zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky derzhavy / K. V. Savchenko // Mekhanizm rehulyuvannya ekonomiky. – 2011. – №4, t. 1. – S. 171–178.

3. Horbulyn V. Ukrainy nuzhna novaya promyshlennaya polityka, kotoraya bu otvechala natsyonalnum ynteresam / V. Horbulyn // Zerkalo nedely. – 2011. – №1.(780). – 15–25 yanvara.

4. Amosha O.I. Kontseptual'ni oryentyry promyslovoi polityky Ukrainy (na serednostrokovu perspektyvu) /O. I. Amosha, V. P. Vyshnevs'ka, L.O.Zbaraz'ka// Ekonomichna promyslovist'. 2009. – №4(43). – S. 3–21.

5. Shynkorenko O. V. Strukturni zminy v ekonomitsi Ukrainy: porivnyannya iz zahalnosvitovymy tendentsiyamy / T. P. Shynkorenko // Ekonomika i prohnozuvannya. – 2012. – №1. S. 77–92.

6. Kolomytseva O.V. Vplyv svitovykh tendentsiy na formuvannya strukturykh zrushen v ekonomitsi krayiny / O.V.Kolomytseva // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. – Ser. : Ekonomichni nauky. – 2010. №1, t. 2. – S. 289–294.

7. Kuznets S. Sovremennuy ekonomicheskyy rost: rezul'tatu yssledovanyy y razmushlenyy. Nobelevskaya lektsyya / S. Kuznets // Nobelevskye laureatu po ekonomke: Vz-hlyad yz Rossyy; pod. red. Yu. V. Yakovtisa. – SPb.: Humanystyka, 2003. – S. 104–123.

8. Nort D. Instytutsiyi, instytutsiyana zmina ta funktsionuvannya ekonomiky / Nort D., per. z anh. I Dzyuby. – K.: Osnovy, 2000. – 198 s.

9. Shumpeter Y. A. Ystoriya ekonomicheskoho analiza: v 3-kh t. / Perevod s anh. Pod. red. V. S. Avtomomova. – SPb.: Ekonomicheskaya shkola, 2007. – T.1. – 678 s.

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2014. – №1 (28)

10. Kondrat'ev N. D. Problemu ekonomycheskoy dynamyky / N. D. Kondrat'ev. – M.: Ekonomyka, 1989. – 526 s.

11. Mynhaleva Zh. A. Strukturnue preobrazovaniya v ekonomyke: Teoryya y metodolohyya: [monohrafyya] / Zh. A. Mynhaleva. – Ekaterynburh: Ynstytut ekonomyky UrORAN, 2011. – 348 s.

12. Kondrat'ev N. D. Bol'shye tsykly kop'yuykturu y teoryy predvydenyya. Yzbrannue trudu [Elektronnuy resurs] , Kondrat'ev N., Yakovets Yu., Abalkyn L. – Rezhym dostupa: [http://www.gumer.info/bibliotek_Buks\[Econom\]Kond/index.php](http://www.gumer.info/bibliotek_Buks[Econom]Kond/index.php).

13. Syzonenko V. O. Hlobalizatsiyyny kontekst innovatsiyanoi komponenty konkurentospromozhnoho rozvytku Ukrayiny / V.O.Syzonenko// Teoretychni ta prykladni pytannya ekonomiky: Zb. nauk. pr.. – K.: Vydavnycho-polihrafichnyy tsentr "Kyivskyy universytet, 2008. – Vyp. 15. – S.100–106.

Надійшла до редколегії 27.02.14

**Сизоненко В. А., канд. экон. наук, доц.
КНУ имени Тараса Шевченко**

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИННОВАЦИОННОЙ МОДЕЛИ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ И МЕХАНИЗМУ ИХ РЕАЛИЗАЦИИ

В статье исследуется системное взаимодействие инновационных, институциональных и рыночных факторов в процессе становления оптимальной структуры экономики. Рассмотрены теоретические положения представителей разных научных школ экономической теории – Н. Д. Кондратьева, С. С. Кузнеця, Д. С. Норта и проанализированы возможности их использования в инвестиционной модели структурных сдвигов.

***Ключевые слова:** инновационная модель, структура экономики, конкурентные преимущества, финансовое обеспечение, макроэкономическое регулирование.*

**Syzonenko V. A., PhD, Associate Professor
Taras Shevchenko National University of Kyiv**

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF INNOVATIVE MODEL OF STRUCTURE DISPLACEMENTS AND THE MECHANISMS OF ITS REALIZATION

The article looks into the systematic interaction of innovative, institutional and market factors in the process of formation of economy optimal structure. The author summarizes theoretical principles of different economic theory schools' representatives, such as Nikolay D. Kondrat'ev, Simon S. Kuznets, Douglas C. North, and analyses the possibilities of their application to the innovative model of structure displacements.

***Keywords:** innovative model, the structure of economy, structural changes, competitive advantages, financial securing, macroeconomic regulation.*